

RADİKAL PROSTATEKTOMİ'DE AMELİYAT SONRASI BAKIM

*Dilek Altunbulak

*Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Üroloji AD

Sağlıkta 50 Yıllık Deneyim

Derlenme odasındaki tedavi ve bakımın amacı,

**Hastanın anestezinin etkisinden çıkıp, uyandırılması
ve ekstübe edilip normal spontan solunuma
geçebilmesini sağlamaktır.**

Derlenme Odasında Bakım

- Hastanın ayılma ünitesine alındığı saat kayıt edilir.

Derlenme Odasında Bakım

- Hastanın solunum yolunun açık olması için uygun pozisyon verilir.

Derlenme Odasında Bakım

- Hastanın bilinç düzeyi takip edilir.

Derlenme Odasında Bakım

- Hastanın yaşam bulguları stabil oluncaya kadar 15 dk da bir ölçülür ve kayıt edilir.

Derlenme Odasında Bakım

- Hastanın cilt rengi ve nemi kontrol edilir.

Derlenme Odasında Bakım

- Pansumanlar kanama kontrolü için gözlenir.

Derlenme Odasında Bakım

- IV sıvılar; sıvının cinsi, miktarı ve gidiş hızı kontrol edilir. Kan veriliyorsa, hızı kontrol edilir ve reaksiyon belirtileri izlenir.

Derlenme Odasında Bakım

- Hasta gelişebilecek komplikasyonlar açısından takip edilir.

SOLUNUM KOMPLİKASYONLARI

SOLUNUM KOMPLİKASYONLARI

%8- 79

**ARASINDA OLDUĞU
BİLDİRİLMEKTEDİR.**

HİPOKSEMi

HİPOVENTİLASYON

SOLUNUMSAL
TIKANIKLIKLAR

APNE

KUSMA VE
ASPIRASYON

ATELEKTAZİ

PULMONER
ÖDEM

PULMONER
EMBOLİ

**KARDİYOVASKÜLER
KOMPLİKASYONLAR**

HİPOTANSİYON

HİPERTANSİYON

**KARDİYAK
ARİTMİLER**

BRADİKARDİ

TAŞİKARDİ

TİTREME

Nedenleri ;

- ❑ Hipotermi veya uygulanan anesteziye bağlı,
- ❑ Operasyon odasının soğuk oluğu,
- ❑ Geniř insizyonlu operasyonlar,
- ❑ Kısa sürede hızlı ve fazla sıvı veya kanların verililiği,
- ❑ İyi nemlenmemiş gazların yüksek akımlarda verililiği gibi nedenlerle gelişir.

Tedavi ve Hemşirelik Bakımı;

- Isıtıcı battaniler ve lambalar hastayı ısıtmaya yardımcı olur.
- Hastaya oksijen verilir.
- Doktor Orderine göre hastaya meperidin verilebilir.

Ağrı, Ajitasyon ve Hemşirelik Bakımı

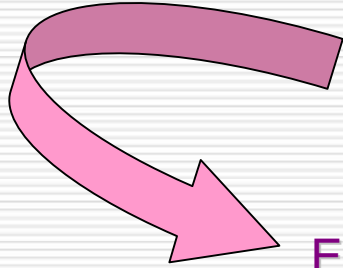
- **Ağrı**
- Derlenme odasında ve Ameliyat sonrası dönemde ortadan şiddetliye kadar değişik derecelerde olan ağrılarda parenteral yada bölgesel yoldan narkotik analjezikler uygulanabilir.
- Fakat bu ilaçların solunum depresyonu yapıcı etkileri göz ardı edilmemeli, hasta yakın takip edilmelidir.

- **Ajitasyon**
- Genellikle hastalarda ameliyat sonrası dönemde ortaya çıkar.
- Ayrıca hipoksemi, asidoz, hipotansiyon, idrar kesesi distansiyonu da ajitasyon nedenleri arasında sayılır.
- Bu nedenle hastalar sedatize edilmeli ve nedene yönelik tedavi uygulanmalıdır.

Kardiyak ve Solunum Arresti Hemşirelik Bakımı

•Hava yolu obstrüksiyonu, solunum yetmezliği veya sekonder nedenlere bağlı olarak gelişir.

•Kardiyak arrest sonrası yapılması gereken girişimler

yaşam zinciri
olarak tanımlanmıştır.

Erken değerlendirme ve yardım çağırma
Erken CPR erken defibrilasyon
Erken ileri yaşam desteği

Kanama ve Hemşirelik Bakımı

- Ameliyat sonrası dönemde cerrahiye bağlı olarak gelişebilir.
- Hastanın **renginin soluk ve beyaz** olması, **hipotansiyonunun** olması, **taşikardisinin** olması, bize **kanamayı** düşündürür.
- Hastanın drenleri ve pansuman yeri kontrol edilir.
- Drenleri vücut seviyesinden altta kalacak şekilde sedyenin kenarından aşağıya sarkıtılır.
- Ameliyatını yapan cerraha haber verilir.
- Doktor orderine göre kan, plazma , HES gibi sıvılar hastaya uygulanır.

Hipovolemi ve Hemşirelik Bakımı

•İntravasküler volüm azalmıştır.

- Tam kan kaybı, eritrosit kaybı, plazma kaybı veya serbest su kaybı nedeniyle olabilir.
- Spesifik tedavisi kaybı yerine koymaktır.

Uyanmanın Gecikmesi ve Hemşirelik Bakımı

•Uyanmanın gecikmesi verilen anestezi ilaçlarına, yapılan ameliyata, ameliyat süresinin uzamasına, hastanın tolerasyonuna, vücut ısısına bağlı olarak oluşur.

- Nedenine göre tedavi uygulanır.
- Eğer kas gevşeticilere bağlıysa antidot tekrarı yapılır.
- Vücut ısısına bağlıysa hasta ısıtılır.
- Bu tip hastalar çok yakından takip edilir.

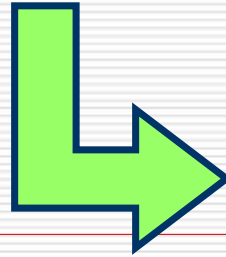
Derlenme Odasından Çıkarma Kriterleri:

Bu teslim sırasında;

- ✓ Hastanın tanısı ve uygulanan cerrahi girişim,
  - ✓ Anestezi tekniği ve kullanılan ilaçlar, eğer kas gevşeticiler veya narkotikler verilmiş ise kaydedilir.
- ✓ Uygulanan sıvı ve kan takviyesinin cinsi ve miktarı,
  - ✓ Cerrahi girişim sırasında oluşan komplikasyonlar,
  - ✓ Entübasyona yönelik talimatlar (zor entübasyon vb) hakkında bilgi edinilir.

Genel Anestezi Uygulamalarında İse;

- ✓ Hasta kolaylıkla uyandırılabilmesi, tam olarak bilinci açılması,
- ✓ Son 30 dakika boyunca solunumu düzenli olmalı,
  - ✓ Hava yolu güvenliği tam olmalı,
- ✓ Son bir saatte kan basıncı, kalp hızı gibi yaşamsal parametreleri stabil olmalı,
  - ✓ Gerektiğinde yardım isteyebilmeli,
  - ✓ Komplikasyon belirtileri olmamalı (kanama, şok gibi),
    - ✓ Vücut ısısı normal olmalı,
    - ✓ Aşırı ağrı duymamalı.

Derlenme odasına gelen hastalar bu kriterler oluştuğu takdirde kliniğe nakledilir.

Klinikte Bakım

Solunum sistemi fonksiyonunu sürdürmek

Klinikte Bakım

Kardiyovasküler fonksiyonu sürdürmek

Klinikte Bakım

Yeterli beslenme ve boşaltımı sağlamak

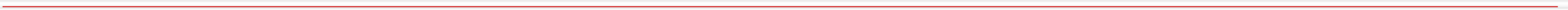
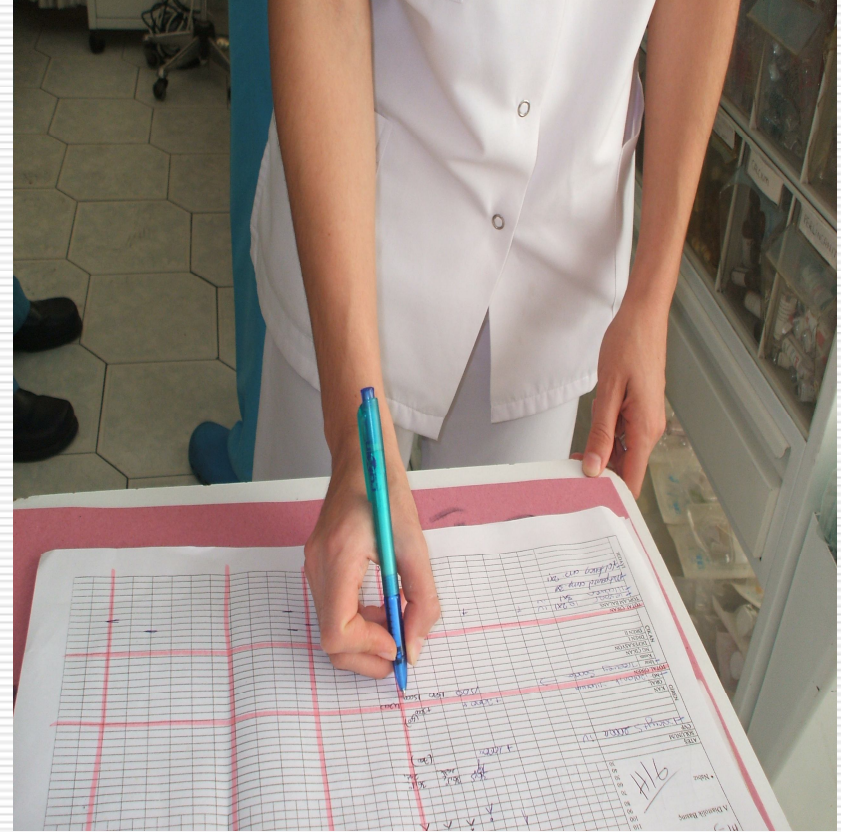

Klinikte Bakım

Sıvı-elektrolit dengesini sürdürmek

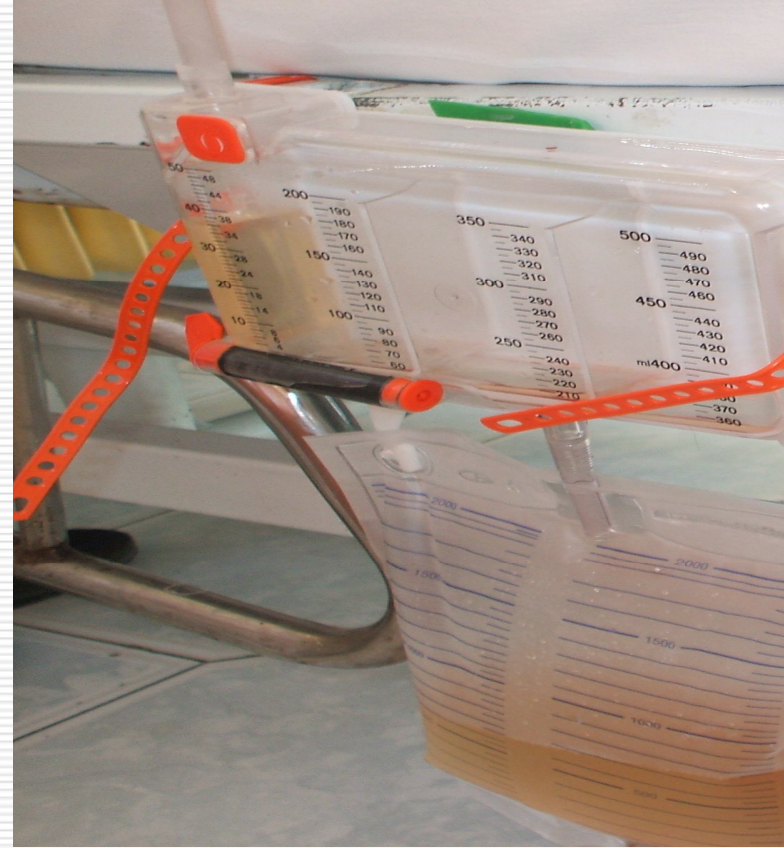

Klinikte Bakım

Renal fonksiyonu sürdürmek

Klinikte Bakım

İstirahati Sağlamak

Klinikte Bakım

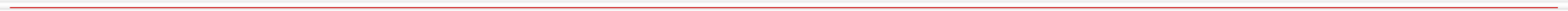
Yara İyileşmesini Sağlamak

Klinikte Bakım

Hareketi Sağlamak

Psikolojik Destek Sağlamak

□ **Ameliyatın anlamı herkes için farklıdır.**

Bu farklılığın bilinmesi hasta ve ailesine uygun psikolojik desteğin sağlanmasında yardımcı olur.

Hemşireler

destek sistemlerinden
en etkili şekilde yararlanması için,
hastayı teşvik etmede

anahtar bir role sahiptir.

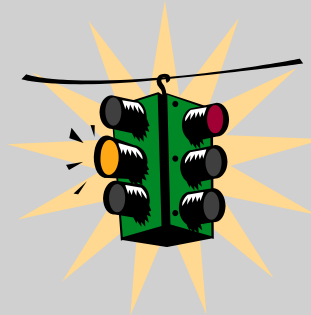
Hastanın taburcu edilmesi

- Ameliyat sonrası hastanın klinikte kalış süresi hastanın ameliyat öncesi fizyolojik ve psikolojik durumuna, ameliyatın büyüklüğüne ve ameliyat sonrasında komplikasyon gelişip gelişmediğine bağlıdır.
- Taburcu edilmeden önce hasta ve yakınlarının hazırlanması önemlidir.

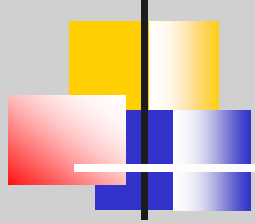
Hastanın taburcu edilmesi

- Birkaç yıl öncesine kadar prostatektomi sonrası ortalama hastanede kalış süresi 7 günken;
- RRP geçiren 252 hastada yapılan bir araştırmada hastaların 187'sinin (%74.2) ameliyattan bir gün sonra taburcu edildiği saptanmıştır.

Kirsh EJ, Worwag EM, Sinner M, et al: Using outcome data and patient satisfaction surveys to develop policies regarding minimum length of hospitalization after radical prostatectomy. Urology, 2000, 56(1):106-107.

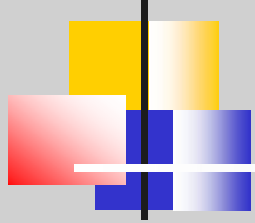
- **Hastanede kalış süresinin giderek azalması, hastaların planlama, eğitim ve kendi kendine bakıma yönelik bir çok konuda yetersiz bir şekilde taburcu edilmesi sorununu gündeme getirebilir.**

Hastanın taburcu edilmesi

- Hasta ve yakınlarının hazırlığı yapılan ameliyata ve hastanın bireysel özelliklerine göre farklılık göstermekle beraber genel olarak şu konuları kapsar;
  - Kendi kendine bakım
  - Yapılmaması gereken aktiviteler
  - Uygulanacak diyet ve egzersizler
  - Oluşabilecek komplikasyonlar
  - Kontrol için sağlık kurumuna ne zaman ve nasıl başvuracağı anlatılır.

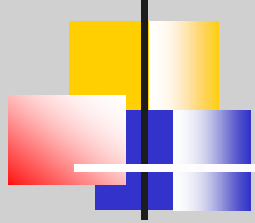

Hastanın taburcu edilmesi

- Bir çalışmada; kanserli hastaların
  - %93'ünün taburculuktan iki hafta sonra, fiziksel, sosyal ve psikolojik sorunlar yaşadıkları ve
  - %70'inin bilgi gereksinimi içinde oldukları,
  - %47'sinin duygusal desteğe ihtiyaç duydukları saptanmıştır.
- **Bilgi eksikliği, hasta ve ailesinin bakıma yönelik sorunlarla baş etmesini güçleştirebilir.**

Van Hartevelde, Jacinta TM RN. et al: Home visits by community nurses for cancer patients after discharge from hospital: an evaluation study of the continuity visit. Cancer Nursing, 1997; April, 20(2):105-114, Lippincott-Raven Publishers.

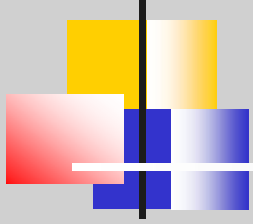
Hastanın taburcu edilmesi

- Hastanın ve eşinin prostat kanserinin ve tedavisinin, cinsel ilişkileri üzerine etkisi konusunda bilgi sahibi olmak istemeleri doğaldır.
  - İnfertilite bir endişe konusu olabilir.
- Hastalar aktif olmayı ve fiziksel yönden iyileşmeyi istemelerine rağmen, eşleri hastaların her şeyleriyle daha fazla ilgilenmektedirler. Erkeklerde gelişen inkontinans eşlerinin de günlük yaşamlarını değiştirebilir.
- İmpotans ise; kadının cinsel yaşamını etkilemektedir. Prostat kanseri olan hastaların eşlerinde kocalarından daha yoğun psikolojik sorunlar ve daha düşük yaşam kalitesi olduğu bildirilmektedir.

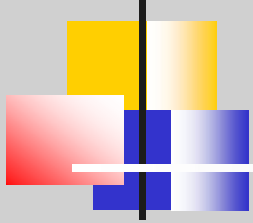
Hemşire;

- Penisten ciddi miktarda kan gelmesi
- Titremeniz var ve ateşiniz yükseliyorsa
- İdrarda kan ve pıhtı gelmesi
- Yara yerinden idrar geliyorsa
- Testislerde ağrı ve şişme varsa
- İdrar yapamama ve/veya idrar yapma güçlüğü yaşıyorsanız
- Ağrı kesicilerle geçirilemeyen ağrınız varsa
- Karın şişliği yakınmanız bulunuyorsa
- **Doktor'a başvurması gerektiği konusunda hastaya eğitim verir.**

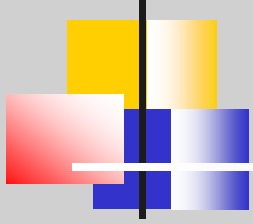
SONUÇ

- Kanser tanısını almış olmak ve tüm yapılan girişimler hasta için yıpratıcı olabilir.
- Hastalar kendilerine yararlı bilgilere sahip olduklarında ve destek verici kuruluşlardan yardım aldıklarında bu sorunlarla baş etmeleri daha da kolaylaşır.
- Hemşireler, hastanın destek sistemlerinden en etkili şekilde yararlanması için, hastayı teşvik etmede anahtar bir role sahiptir.

SONUÇ

- Kanserin tedavisi, normal kontinansın sağlanması ve seksüel fonksiyonun korunması RP'nin en önemli hedefleridir .
- Hasta eğitime ve psikolojik desteğe dayalı girişimler, prostatektomi sonrası erkeklere sağlanan hemşirelik girişimlerinin %65'ini oluşturmaktadır.
- Pelvik taban egzersizleri ve biofeedback eğitimi, prostatektomi sonrası kontinansı geliştirmeye yardımcı olduğu görülmüştür.

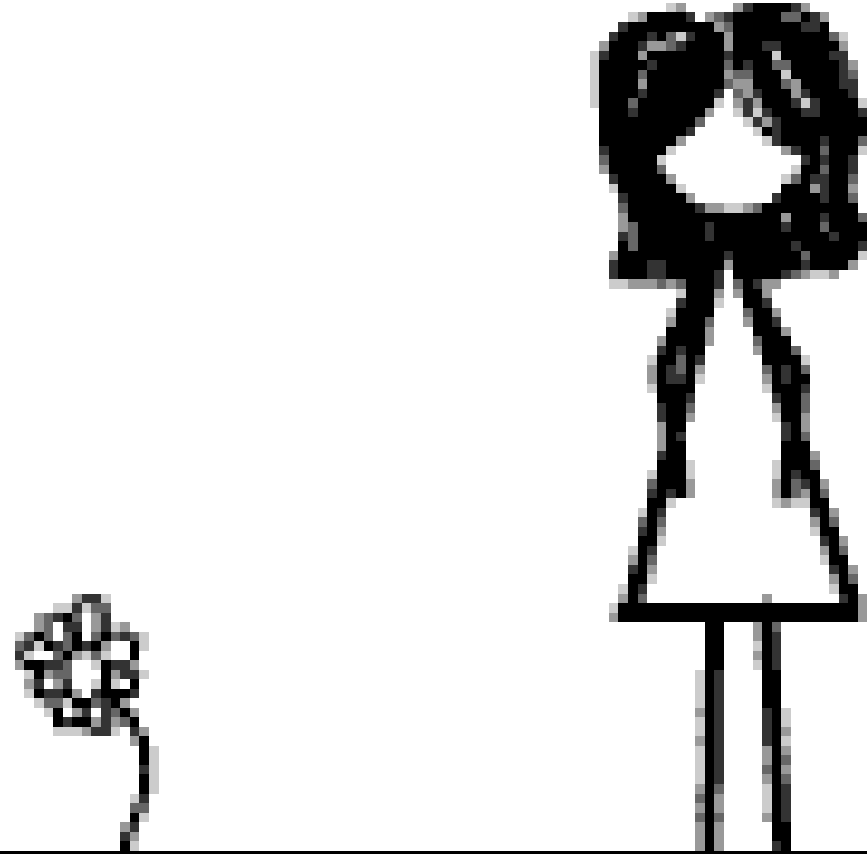

SONUÇ

- **Hemşire,**

Hastanın taburculuktan sonraki yaşamına uyumda ve sorunlarıyla baş etmede; danışmanlık ve sağlık ekibi içindeki entegre edici rolleriyle çok önemli bir konuma sahiptir ve hastanın yaşam kalitesini artırmak için çalışmalıdır.

- Bakım sistemlerindeki değişimlere paralel olarak hemşireler daha kısa süre hastanede kalış ve yüksek hasta memnuniyetini sağlama hedeflerine yönelik olarak liderlik becerilerini geliştirmelidir.

...Gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim...